

Kaina metams 15 l., pusmečiui 8 l., 1 mėn. 1 l. 50 c.
Kareiviams per pusę pigiau.
Atskiras numeris 30 c. visiems.

Skelbimai: petto eilutė 40 c.; prieš tekstą dvigubai
Adresas: Kaunas, Laisvės Al. 12 Nr. Telef. 90 Nr

Pirmasis mūsų kariuomenės mūšis ir pirmoji auka.

Vasario m. 7 d. sukanka lygiai penkeri metai, kai po ilgų ir sunkių vergijos metų mūsų atgimusi, bet dar visai neskaitlinga kariuomenė, vykdydama mūsų Tautos troškimą, pirmą sykį stojo kruvinon kovon dėl Lietuvos nepriklausomybės su daug skaitlingesniu priešu — rusų bolševikais, kurie didelėmis jėgomis veržėsi užgrobti ir laikinąjį mūsų sostinę Kauną. Ir ta kariuomenė ne tik juos sulaukė, bet kitą dieną ir kovą su jais laimėjo.

Mūsų naujoje istorijoje mums ytin atmintina, svarbi ir sykiu garbinga vasario 7 diena. Tą dieną mūsų jaunutė kariuomenė, susidedanti iš geriausių Lietuvos sūnų — savanorių, nesigailėjusių savo gyvasties Tautos idealams pasiekti, pusnuogiai, su medinėmis klumpėmis, surūdyjusiais, virvutėmis parištais šautuvais, bet Tėvynės mellės ir pasiryžimo kupini, pradėjo atšią kovą dėl mūsų šalies laisvės, dėl mūsų ateities ir laimės.

Tačiau jokia kova negali būti be aukų. Turėjo ir mūsų kariuomenė padėti pirmąją savo auką. Toje neįlygioje kovoje žuvo pirmas mūsų karžygis Kareivis Povilas Lukšys, kuris savo kūnu tą dieną neleido priešui mūsų šalies gilumon veržtis, kad plėšus, terijus ir mūsų Tautai naują Maskvos jungą užkrovus.

Tasai pirmas mūsų kariuomenės „kovos krikštas“ įvyko sekančiomis apstovomis: vasario 7 d. vakare rusai didelėmis jėgomis, dviejų pulkų sąstata puolė mūsų kariuomenę Šėtos rajone ir buvo pradėję mūsiškius supti. Rodėsi laimė stojo rusų pusėn, bet mūsiškiai visomis jėgomis stengėsi besiveržiantį priešą sulaukyti. Vasario 8 d. anksti rytą mūsiškiams atėjo į pagalbą vokiečių artilerija, kuri pradėjo triuškindi susibūrusias, bet netvarkingas rusų minias. Mūsiškiai, pasinaudoję rusų sumišimu, padarė tinkamą manevrą ir užėję jiems į sparną pradėjo retinti jų eiles kulkosvydžių ugnimi. Rusai, pasijutę apsupti, visai nustojo galvos ir bėgo, kur galėdėmi, palikdami kovos lauke vien užuštų apie 120 žmonių, giaklus ir kitus karo pabūklus. Po to mūšio ir vokiečiai pakeitė savo nuomonę apie mūsų kariuomenę ir negalėjo atsigerėti jos karžygiškumu.

Smulkiau tą pirmąjį mūsų kariuomenės mūšį galėtų

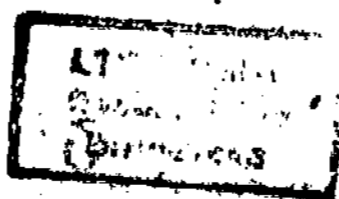

Sukilimas Meksikoj. Viršujų žvaldžios kariuomenės kareiviai; apačioj: kovoj su sukilėliais.

nušviesti kas nors iš jo dalyvių.

Vyr. Leiten. Gužas.

Sudaroma dideli mūsų kariuomenės albumai, kurie bus įteikiami mūsų garbingiems užsienio svečiams. Geistina gauti kuo daugiausia gerų kariuomenės dalių fotografijų. Išlaidos bus atlygintos. Geriausia būtų gauti *negatyvus*. Fotografijas siųsti Karo Mokslo Skyriui, pažymint: „albumui“.

Ir dar laikraščių reikalais.

„Trimito“, „Kario“, „Darbininko“, „Liet. Žinių“, „Ūkininko“, „Sargybos“, Tėvynės Sargo“, „Liet. Ūkininko“, „Žydų Balsas“, „Nowiny“, ir „Pavasario“ Redakcijos sutiko dovanai siuntinėti kariuomenei savo laikraščių, nors ir nedideliame skaičiuje. Kai kurios Redakcijos prašo atlyginti joms bent už paštą (10 % prenumeratos kainos).

„Ryto“ Redakcija atsisakė dovanai savo laikraštį kariuomenei siuntinėti. „Lietuvos“ vis dar nepavyko išgauti. Daromos pastangos, kad kariuomenė dovanai gautų „Klaipėdos Žinias“.

Šiomis dienomis visoms kariuomenės dalims pasiūstas raštas, nurodantis, kiek ir kokių laikraščių joms jau siunčiama. Visoms redakcijoms irgi nurodyta kokios daliai ir kiek reik siūsti laikraščių. Jei kuri dalis minėto rašto ar kurio nors čia išvardytų laikraščių negavo ar negauna, reikalinga tuojau apie tai pranešti Karių Švietimo Daliai.

Sausio 30 d. visoms Kauno įgulų dalims raštu 224 Nr. pranešta, kad atsiųstų į Karo Mokslo Skyrių kari, kuriam bus duotas naujas įgaliojimas imti iš visų Kauno redakcijų daliai paskirtus laikraščius. Pirmiau (tuojuo po Naujų Metų) išduotas įgaliojimas nustoja savo galios.

Kauno įgulų dalims laikraščiai paštu nesiunčiami. Dar ne visos dalys pasirūpino tuos naujus įgaliojimus išgauti.

Kadangi laikraščiai tokiu vargu gaunami, todėl labai svarbu, kad jie neužsimestu kur nors dalyje, kad nebūtų vien mažos žmonių grupės skaitomi, bet pasiektų pačių kareivinių, kurioms pirmoje eilėje ir skiriami.

Geistina, kad kiekviena dalis iš kiekvieno gaunamo laikraščio sudarytų bent porą komplektų: Vėliau, už kiek metų tiek komplektai darosi retenybėmis, tikru turtu.

Jei kuriai daliai kuris nors čia minėtas laikraštis nereikalingas dėl skaitytojų stokos (pav. „Nowiny“, „Žydų Balsas“), tai reikalinga tuojau apie tai pranešti Karo Mokslo Skyriui.

Majoras Ruseckas,

Už Karių Švietimo Dalies Vedėją.

Pranas Berna-Tonis.

Vyties Žirgas.

Vyties Žirgas aiščiams žvengia,
Zemė linksta net po kojų...
Jei didvyriai karan žengia,
Vyties Žirgas aiščiams žvengia.
Kai skambėti bokštas rengias, —
Aidai laksto per Dunojų...
Vyties Žirgas aiščiams žvengia,
Kad suprastų mūs rytojų.

Latvių karo mokykla.

Latvių karo mokyklos obalsis rengti tėvynei ne tik gerus karo specialistus, bet ir gerus jai patriotus. Mokykloje nelaiko mokinių, kurių pažinimo nelinkusios Latvių valstybės idėjos. Jau pirmoje mokyklos laidoj

1919 m. buvo rinkti grynai tautininkai, kuriems, vos tik iš mokyklos išėjus, priėjo kariauti su Bermonto gaujomis, o vėliau ir su bolševikais. Pirmos laidos karininkai labai žymiai prisidėjo prie Latvių valstybės sutvirtėjimo. Jų pasiryžimas ginti tėvynę toks didelis buvo, jog pakreipė visos kariuomenės sąstatą nepriklausomos valstybės naudai. Tik pirmos laidos karininkų pastangomis tvirtai tvėrėsi tautinė Latvių kariuomenė, todėl ir krepiama didelės dėmesio į tai, kaip priimamieji kariai yra politikos dalykuose nusistatę. Latvių karo vadovybės yra principas ne šaukti, ne mobilizuoti į karo mokyklą auklėtinių, bet juos laisvai, kaip kokius tarnautojus, imti. Norinčius stoti priima tik geromis įstaigų arba žinomų valstybei privačių asmenų rekomendacijomis, — dar gi net valsčių valdybų ištikimybės liūdymams netiki. Pastoti gali tik tas, kas yra baigęs viduriniąją mokyklą ir tai tik tie, kurie turi gerus mokyklos elgėsių pažymėjimus. Todėl žiūri ne tik į valstybei ištikimumą, bet ir kaip į švarų, gerų pasielgimų elementą.

Mokykloje kreipia didelę atydą į auklėtinių lavinimosi ir mokymosi. Dar nereikia geram patriotui karininku būti, jei jis nėra dabartinių karo mokslų praėjęs ir jei jis nėra su visos savo kariuomenės gyvenimu susipažinęs.

Pas latvius yra nusistatymas — pažink savo kariuomenės lengvasias ir sunkiasias gyvenimo puses, tuomet eik į karo mokyklos vidų! Minimasis nusistatymas yra įvestas ir kitose valstybėse, kaip Estijoje ir Suomijoje. Latviai tokiomis pat pėdomis seka: jei nori būti geru tautinės kariuomenės karininku, turi iš pradžių drauge su ja gyventi ir drauge viską pakelti.

Priimti karo mokyklon, siunčiami į atitinkamas kariuomenės dalis, kaip paprasti kareiviai įgyti rikiuotės žinių. Dalyse turi tarnauti apie penkis mėnesius, bet šių metų priimti auklėtiniai turės jau ne penkis, o devynius mėnesius tarnauti. Tas daroma dėl to, jog mokyklos programa jau taikos metams nustatyta ir bendrai karo mokyklos žinioje reikės būti ne du metus kaip iki šiol, o tris metus. Per tuos mėnesius komandiruoti auklėtiniai turi prie dalyvų vadų laikyti karo instruktorių kursų egzamenus. Neišlaikę šių kursų egzamenų, jau negali grįžti karo mokyklon. Todėl jau čia netikusius karo tarnyboje auklėtinius išmeta, o palieka tik tuos, kurie yra įvairių sunkumų pernešę, tinka ir sugeba kariuomenėje tarnauti.

Išlaikiusius instruktorių kursų egzamenus siunčia į karo mokyklą toliau karo mokslui tęsti. Čia prasižada pagal mokyklos programos antrą kursą, kuris yra kariūnams pats sunkiausias ir programoje svarbiausias.

Kariūnai karo mokyklos sienose sėdi gana nenormaliai: nuo 7 val. ryto būna įvairūs užsiėmimai, dažnai iki 11 val. vakaro; laiko turi tik valgiui ir miegui.

Nuo ryto daugiausia skaito kariško turinio lekcijas. Lektoriai kviešti yra iš Anglijos ir Prancūzijos; jie skaito ir aukštuosiose karininkų kursuose: skaito gana žymus savųjų karininkų skaičius, kurie yra Rusuose baigę karo akademią ir buvo užėmę rusų kariuomenėje aukštą, atsakomą vietą. Dieną būna pamokos, vakare gi repeticijos. Šalia teorijos daug laiko paveda praktiškam darbui, kad suderinti teoriją su praktikos reikalavimais. Šiam tikslui įsteigtos įvairių rūšių laboratorijos, kaip chemijos, fizinis kabinetas ir t. t., bet bendra išvada, jog išėję mokyklą karininkai būna silpni praktikoje, ką patys latviai pripažįsta; šią spragą nori užkišti aukštuosiose karininkų kursuose. Teorijoje karo dalykus praeina gana plačiai.

Mokykloje įvestas fizinis lavinimasis. Šiam reikalui yra turtingi ir gausingi įrankiai. Mokina prityrę gimnastikos instruktoriai, kurie auklėtinius išdalo grupėmis. Tokioje grupėje įeina beveik vienodos svei-

katos, stiprumo ir gimnastikoj išsilavinimo. Visas lavinimas gydytojo priežiūroje, kad auklėtiniai nenuvargtų. Choras taipgi gerai pastatytas.

Be to, mokina bendrus mokslo dalykus, kaip literatūros, istorijos, gamtos, svetimų valstybių kalbų: francūzų, anglų ir vokiečių. Tokiu mokiniu auklėtinis nori išleisti, kad jie bendrai mokslų srityje nebūtų atsilikę.

Vienas mokykloje trūkumas, tai bibliotekos nėra. Tik paskutiniu laiku jau ieško lėšų bibliotekai įtaisyti. Nori padaryti didelį knygų įvairiomis kalbomis rinkinį.

Visi auklėtiniai padalinti į keturius skyrius: į pėstininkų, raitininkų, artileristų ir į inžinierijos.

Auklėtiniai padalinti į tris mokymo kursus. Pirmas kursas praeina, kuomet instruktorių kursus baigia, antras, kuomet pirmus metus mokinasi karo mokyklos sienose, o trečias, kuomet mokinasi antrus metus. Baigę mokyklą komandiruojami vėl į atatinkamas dalis, kaipo karininkai, tik neišbraukiant jų iš kariūnų sarašo. Šioj komandiruotėj per kai kurį laiką kariūnai parodo savo žinojimus, gabumus ir tada skiriamas jau tikru karininkų šeimos nariu. Tik tokia karo mokyklos programa latvių kariūnas įgyja karininko laipsnį.

Dabartiniu laiku pačioje karo mokykloje yra tik du kursai: vienam — auklėtiniai besimokiną trečius metus, o antram — antrus metus — nuo šių metų spalio mėnesio, kurie jau gyvenę dalyse ir išlaikę ten instruktorių kursų kvotimus. Rugsėjo mėnesį ėmė naujus auklėtinius, kuriuos išsiuntė, kaipo paprastus kareivius, į pulkus. Prašymų priimti karo mokyklon buvę daug, taip kad buvęs didelis konkursas.

Skyrė į ginklų rūšies dalis pagal savanorių maždaug noro; į kavaleriją išsiuntė į Daugpilį, į pėstininkų ir inžinierijos dalis — Liepojun, o į artileriją — Rygon. Priimtų skaičius siekia apie pusantro šimto.

Auklėtiniai materialiai, ypač valgiu, aprūpinti blogai ir pastebiamas didelis mokinių nusilpnėjimas. Šį reikalą jau griebiasi pagerinti, ypač reikalaujant karo mokyklos viršininkui pulkininkui Kalėjui. Auklėtinių forma buvo toki pat kaip kareivių, tik jiems buvo leista antpečiuose užsiūti valstybinės veliavos juostelę. Veikia bus įvesta nauja forma, kurios projektas pasiūstas generalio štabo viršininkui patvirtinti. Ji būsianti ryškiai skirtinga nuo karininkų ir kareivių, kad auklėtiniai draugijoje privalėtų ir mokėtų gerai elgtis ir kad juos visi nuo kitų karių atskirtų.

Vyr. pusk. Zaranka.

Mano atsiminimai iš Lietuvos karų.

(Žiūrėk „Kario“ 5 Nr.).

Jau visai sutemo, kai mes atėjome į bažnytkiemį Sudervą, kur stovėjo mūsų pulko štabas. Nuo čia iki Vilniaus buvo keturiolika kilometrų. Pirmas batalionas buvo dar arčiau prie Vilniaus, tik tai už kokių 8 kilom. Į Sudervą atėjome tik dvi kuopos — 2-ra ir mūsų 4-ta, o aštunta kuopa liko Maišogaloje įvagus kultū. Truputį čia, pastovėjus antra kuopa nuėjo toliau ant baro prie pirmo bataliono. Mūsų kuopai paskyrė esantį už kokio pusės kilom. Griekių kaimą. Lenkai jau buvo Vilniuje. Mūsų kariuomenė buvo šioj pusėj Vilniaus. Šio kaimo žmonės nelabai prielankiai žiūrėdavo į mus. Tos gričios šeimnininkai, kur aš stovėjau, ir už pinigų nieko neparduodavo: negalima buvo nei obuolių, nei pieno, nei kita ko nusipirkti, nors didelis sodnas buvo. Žemės jie turi po dvi, po penkias dešimtines, o kuris turi dešimtis dešimtinių, tai tas skaltos jau geru ūkininku, beveik

Šiais metais gruodžio mėn. 1 dieną suėjo keturi metai, kai gyvuoja mokykla. Karo vadovvė įsakė šią dieną švęsti.

A. Dilys.

Technikos naujienos.

Nauji radiotelegrafo išradimai. Radiotelegrafo ryšys — tai ateities ryšys. Busimuose karuose jis užims žymiausią vietą. Jau pastarajame kare minimas ryšys užėmė žymią vietą. Karo pradžioj nenoriai buvo juomi naudotasi, kadangi jis dar buvo neišstobulintas ir turėjo daug trūkumų, k.t.: buvo priešininko perimamas, reikėjo iššifruoti, negalėjo užsitikėti, kad telegrama teisingai priimta, kadangi ji buvo priimama tik iš klausos ir aparate jokių žymių nepasilikdavo, kuriomis galėtų telegramos teisingą perdavinį patikrinti ir t.t. Karo laike šis ryšys vystėsi ir tobulėjo. Nors nedaug laiko prabėgo nuo karo paliaubų, bet radio technika gerokai pirmyn pažengė. Pasirodė radio stotys su kompasu arba telengatorio kryptimi, kuri pagerina bangas į žinomus kampus ir tuomi žymiai sumažina perduodamų žinių pagavimą.

„L'Echo de Paris“ praneša, kad pastaruoju laiku pasiektas naujas išradymas, kuris tapo Amerikos laivyno išbandytas. Aparatą, vadinamą „teletin“, sudaro rašomosios mašinėlės klaviatūrų junginys su radiotelegrafu.

Pritaisytas aeroplane minimas aparatas telegramą, rašytą mašinele automatiniai perdavė į žemėj esantį radiostotį irgi rašytam pavidale. Bandymai parodė gerą aparatą kokybes. Per minutę buvo perduota 45 žodžiai.

Šis išradimas išgelbės radiotelegrafą nuo jo iki šiol esamų trūkumų, būtent, priimti telegramą iš klausos.

Karo chronika.

Iš visur.

Vrangelio kėlionė. Serbų laikraščiai praneša, kad Bielgrade sausio 26 d. buvo rusų emigrantų susirinkimas, kuriame dalyvavo ir rusų kariai. Po ilgų ginčų nutarta, kad gen. Vrangelio generalis štabas turys būti perkeltas iš Charlovičių į Prancūziją. Prancūzų vyriausybė tam reikalui davusi sutikimą.

(„Prager Presse“).

„panu“. Visi kalba lenkiškai. Mūsų šeimnininkas turėjo, rodos, pusantros dešimtinės, o šeimynos buvo tėvas, trys sūnai, motina ir duktė. Kiek dienų mes čia buvom nei sykį nematėm, kad tie visi keturi, kaip ažuolai, vyrai ką nors dirbtų. Per kiauras dienas gulėdavo ant pečiaus, tik nulipdami pasrėbti bulvienės, nuo stalo gi vėl lipdami ant pečiaus. Motina su maža mergaite per visą dieną liuobdavo gyvulius, skaldydavo malkas ir atlikdavo visus vyriškus darbus. Vyrai, gi visi murzini, purvini, po metus gal nesiprausę tik gulėdavo ant pečiaus per dienas ir naktis.

Ketvirtą dieną mūsų čia stovėjimo, mes išėjom į lauką, į pamokas. Mokinome naujokus. Tik štai pasigirdo priešakyj artilerijos šūviai ir kulkosvaidžių tratėjimas. Šaudymas vis ėjo smarkyn. Tik štai kuopos vadą šaukia į kaimą prie telefono. Tuojaus atėjo mums paliepimas, kad eitumėm į kaimą ir prisirengtume prie išėjimo iš čia. Iš kiekvieno būrio pareikalavo po penkiolika žmonių eiti žvalgybon į priešakį, kur buvo pirmas batalionas ir kur dar tęsės smarkus šaudymas.

Žvalgams išėjus, išėjom ir mes, bet mes nėjom į priešakį, tik traukėmės atgal. Atsitraukėm kokius

— **Panamos perkamas silpnai apsaugotas.** Vyriausias Amerikos laivyno vadas admiralas Coontz savo pareiškime apie paskutinius Amerikos laivyno manevrus pareiškęs dėl Panamos perkaso, kad jis esąs silpnai apsaugotas nuo puolimų iš oro ir jūrų. Apsaugos sustiprinimui reikią padidinti perkaso zonos įgulą ir padaryti dar trūkstantį sustiprinimų. Kitas žymus valdžios atstovas pataria, kad perkaso įgula vietoj dabar 8000 žm. susidėtų iš 12 000 žm. ir apsaugos pagerinimui būtų paskirta 15 mil. dolerių, o be to metinėms išlaidoms skirti po 15 mil., kol būtų baigti sustiprinimo darbai.

— **Latvijos krašto apsaugos viceministeris pulk. Laimiņš ir generalio štabo viršininkas gen. Penkis atsistatydino.** Atsistatydinimas turįs ryšių su socialdemokratų interpeliacija seime dėl įvykusių nesusi-pratimų tarp karininkų ir seimo narių socialdemokratų.

— **Anglų finansų ministeris ketinąs išbraukti iš Anglų laivyno etatų 5 milijonus svarų sterlingų.**

— **Tautų Sąjungos Tarybos paskirtas ekspertų (žinovų) komitetas išrinkti Dancige vietą sandėliui lenkų gabenamai karo medžiagai sukrauti jau susidaręs iš atstovų: Borg (Danijos), Hoernell (Švedijos), gen. Faure (Prancūzijos) ir admirolo Smith (Anglijos).**

— **Pietų Slavų seimas priėmęs 103 balsais prieš 61 prancūzų siūlomą paskolą ginklavimosi reikalams.**

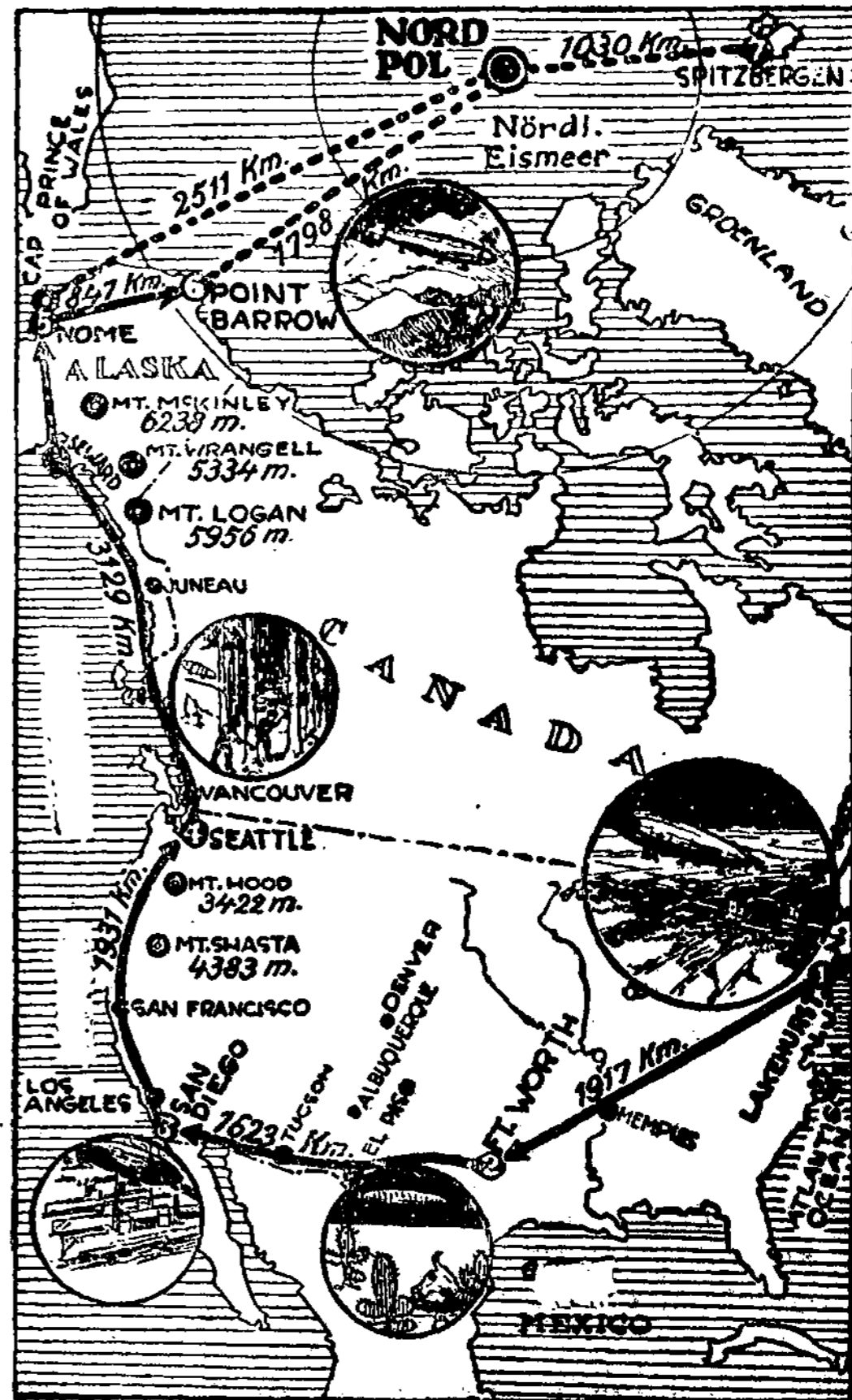
— **Vokiečių okupuotame krašte.** Po pasyvaus pasipriešinimo Prancūzų okupacinės kariuomenės skaičius žymiai sumažėjęs. Vietoj pirmiau buvusios 40.000, dabar beliko tik 24.000. Belgų kariuomenės, vietoj pirmiau buvusios 7000, dabar teliko tik 4000. Iki šiol okupacine kariuomene vadovavo gen. Degoutte, dabar jos vadovavimas pavestas Belgų gen. Bourgui.

— **Meksikos sukilimas.** Jung. Valstybių vyriausybė atšaukė savo įsakymą iš sausio 24 d., kuriame buvo įsakyta savo karo laivams atsitraukti iš Meksikos vandenių. To atšaukimo priežastimi busią galimų kautynių sukilėlių su valdžios kariuomene Vera Cruz apylinkėje, kur laike kautynių Jung. Valst. norinti apginti amerikiečių reikalus. Meksikos vyriausybės kariuomenė po sėkmingų kautynių žygiuojanti Cordobos pusėn. Pranešama, kad užėmus Esperango miestelį, paimta 1500 sukilėlių nelaisvėn.

— **Pasirašyta sutartis tarp Pietų Slavų ir Italijos.** Sutartyje abidvi valstybi pasizada viena antrą palaikyti ir bendradarbiauti, kad būtų saugojamos Triano, St. Germaino, Neuilly taikos sutartys ir tt. Sutartis veikia 5 metus. Ji gali būti atšaukta ar

atnaujinta, pranešus apie tai vienais metais anksčiau prieš jos pasibaigimą. „Vremia“ rašo, kad Italai labai patenkinti šiaja sutartimi ir laiką Pietų Slavus stipria pajėga, kurią geriau turėti su savimi, negu prieš save.

— **Miglos kariuomenės kilnojimui paslėpti.** Švedų inž. Jenbergas išradęs aparatą labai tirštoms ir greit išsklaidančioms migloms gaminti. Italų vy-

Kelias, kuriuo mano lėkti į šiaurės ašigali Amerikos balonas „Shenandoah“. Tas balonas pastatytas Amerikoje sulig vokiečių cepelinais. Statė Amerikos ir vokiečių inžinieriai. „Shenandoah“ yra jau padaręs didelį „mėginimo skraidimą“, nes netikėtai audros buvo nutrauktas nuo savo inkarų, iškeltas didelėn aukštybėn ir nuneštas į tolimus kraštus. Bet buvusieji jame 22 oro karininkai už valandos suvaldė orlaivį, o po kelių valandų, nugalėję audrą sugrįžo ten, iš kur jie audros buvo išnešti.

keturius kilometrus prie Antakalčių kaimo. Kaimą palikom užpakalyj, kur sustojo kuopos vadas, virtuvė, raštinė, o mes visa kuopa sustojome laukuose. Čia liepė mums kasti apkasus. Mūs trečias būrys siekė Vilijos (Nerio) krantų.

Išsikasę apkasus su gulom. Visi turėjom ant nakties palikti lauke. Viršila padalino būrį į dvi dalis, kad viena pusė galėtų čia pat netoli esančiame vienkiemyje miegoti ir sušilti, o kita dalis stovėti apkasuose. Naktis buvo labai tamsi ir šalta. Dienai visi buvom apkasuose, pataisę juos, išsikasę gilesnius ir prisinešę į juos šiaudų.

Čia išbuvom kelias dienas, per kurias viskas buvo ramu. Kareiviai uždėjo ant apkasų šiaudų, sienelėse pasidirbo pečiukus ir, per naktis ir dienas juos kurendavo. Į kaimą ar vienkiemį jau neidavom, o visą laiką praleisdavome apkasuose.

Išstovėję apkasuose kokias keturias naktis ir dienas, mūs pirmą būrį apmainė, mes suėjome į Antakalčių kaimą, kur buvo kuopos vadas. Mums, pirmam būriui, davė karininką vyr. leit. Žukauską, buvusį 7-tos kuopos vadą. Rytui išaušus mes, visas būrys, ir dar keli antro ir trečio būrio kareiviai, vyr.

leit. Žukauskui vadovaujant, išėjome iš kaimo pirmyn. Iš karto mes ėjome į dešinę, paskui pamaži sukom Bubių kaimo pusėn. Priėję Bubių kaimą pirmą skyrių pasiuntė kaimo pakluonėmis, trečią kairėn, o mano antram skyriui liepė eiti per kaimą į antrą galą. Išėjus į antrą galą man liepė išskeisti savo skyrių grandinėn. Toliau į kairę už kokio kilom. buvo matyti kita grandinė: tai buvo 8-tos kuopos, irgi naujųjų grandinė. Į dešinę nuo Bubių buvo Berezovkos kaimas, o priešais mūsų grandinės buvo kažkoks dvaras. Mums išsiskleidžius į grandinę, iš to dvaro pradėjo į mus šaudyti lenkai, bet greit juos iš ten išvijo aštunta kuopa. Mūsų vadas liepė mums pasukti ant Berezovkos ir eiti į tą kaimą ir toliau Mikališkių kaimo linkui. Lenkai pradėjo mūs, iš Mikališkių kaimo apšaudinėti. Priešas buvo kalne už Mikališkių kaimo, o Mikališkių kaimas buvo tuščias. Mes, lenkų apšaudomi, ėjom pirmyn. Mūsų kairysis sparnas įėjo į Mikališkių kaimą, o vidurys ir dešinysis sparnas dar nebuvo pasiekę kaimo. Mums dar šaudant kiek laiko pamatėm, kad kairysis sparnas jau traukias atgal, todėl ir mums liepė trauktis sykiu. Lenkai, pamate mus traukiantis, pradėjo smarkiau mus šaudyti iš kul-

riausybė mananti savo laivyną apginkluoti dideliais minimais aparatais. Toks aparatas gali į minutę pagaminti miglų 2.500.000 kvadr. meterių plotui apdengti.

— **Sovietų nota Amerikai.** Sovietų vyriausybė pasiuntusi Amerikos vyriausybei notą, kurioj protestuojama prieš Jung. Valstybių laivų įėjimą be leidimų į Rusų uostus. Neseniai vienas Amerikos karo laivas įėjęs į Kaliučino uostą Kamčatkoj ir vienas minininkas į Batumo uostą. Notoj nurodoma, kad tai esąs tarptautinių teisių laužymas ir panašioms įvykiams išvengti Sovietų vyriausybė griebiantis atitinkamų priemonių.

— **Naujas anglų šautuvas.** Anglų kariuomenė iki šiol vartojamus šautuvus „Levis“ nutarta pakeisti nauju šautuvu „Braunin“. Šis šautuvas gali į minutę išleisti 60 šovinių ir pakanka dviejų sekundų užtaisymui. Be to labai patogus pėstininkams nešiotis, ir lengvas — nesveria ne 6 kilogramų.

(„Prager Presse“.)

— **Prancūzijos karo sanitarijos** vedėjas paskelbė „Gazette des Hôpitaux“ laikraštyje pakvietimą kuriuo atsargos karo gydytojai kviečiami grįžti į kariuomenės eiles tarnauti samdomais, kadangi joi trūksta gydytojų.

(„Vojenski Rozhledy“ 11 Nr.)

— **Prancūzų priešaviacinė artilerija** susideda iš 4 pulkų Prancūzijoje, 1 pulko Reine, 1 prožektorų rinktinės Maroke. Pulkai, stovintieji pačioj Prancūzijoje, turi sekančią organizaciją: pulko štaba, 1 ūkio kuopa, 1 batalioną iš 4 riedamųjų baterijų, 1 maišytą batalioną, iš 2 riedamųjų baterijų ir 3 platforminių baterijų, 1 maišytą batalioną iš 2 prožektorio kuopų ir 1 aerostato, kulkosvaidininkų ir maskuotojų kuopas. 3 pulkas turi vieną papildomą maišytą batalioną. Pulkas, stovintis Reine, susideda iš štabo pulko, 1 ūkio kuopos, 4 batalionų, po 2 riedamąsias baterijas kiekviename ir 1 prožektorio kuopos. Pulkas paprastos sudėties turi apie 70 karininkų ir 1.300 kareivių. Pulko štabe yra 13 karininkų.

(„Vojna ir Mir.“)

— **Italų aviacijos išvystymas**, kurio siekia Musolinis, yra svarbiausiu Italijos uždaviniu. Visos oro jėgos (karo aviacija, jūrų, kolonialė ir civilė) sugrupuotos į vyriausią aviacijos komisariatą, kurio priėskyje stovi M. Musolinis. Norima trumpiausiu laiku pasiekti didžiausio aviacijos išvystymo. Italija sukūrė galingą, Anglų pavyzdžiu, oro jėgą. Aviacijos valdymas Musolino rankose. Pastaruoju laiku Italija turi arti 300 aparatų. 1923 m. programoj buvo numatyta pastatyti 720 aparatų. Jų pastatymui skirta 280 milijonų

lirų. Italų inžinieriai pirmieji, kurie priėmė triviečių ir keturviečių aeroplanų statymą. Kai kurie aparatai, pavyzdžiui, Ansaldo, Ballila, Fiat, B. R. ir A. R. F. turi didžiausios karo vertės, panašios geriausiems kitų valstybių aeroplanams. Hidroplanai, pastatyti Savoia, Nieuport-Macchi dirbtuvių, bandymuose davė įdomių rezultatų Ansaldo, Fiat, Caproni, Macchi, Savoia firmos gali plačiame mastabe patenkinti Italų aviacijos reikalavimus. Reikia pastebėti, kad Musolinui užėmus valdžią, aviacija sustiprėjo. (Le Temps.)

Rungtynės automobiliais vandenyj. Vokiečių automobilių kliūbas surengė rungtynes Vano ežero ledu netoli Berlyno. Rungtynių dieną buvo atodrėkis ir ant ežero susirinko daug vandens. Tačiau, nežiūrint to, rungtynės vistiek įvyko.

Iš kariuomenės gyvenimo.

Centrinė Kariuomenės Biblioteka pereina į naują butą — Aukštuoje Karininkų D. L. K. Vytauto Kursuose (A. Panemunėje) ir todėl neveiks ligi š. m. kovo mėn. 1 d.

Biblioteka prašo skaitytojus sugražinti knygas, paimtas iš Bibliotekos, į Karo Mokslo Skyrių (Laisvės Alėja, 12).

8-to pėst. K.K. Vaidato pulko Švietimo Komisijos darbai. Praeitą vasarą buvo pastatytas 3 veiksmyų vaizdelis „Nugalėtojai“. Vaidinta buvo dukart. Kartą pulko kareiviams neapmokamai, antrą kartą viešai Šiaulių publikai. Vaidinimas buvo atliktas neblogai. Publikos buvo nedaug, todėl pajamos padengė tikrai išlaidas. Rudenį visi kareiviai neapmokamai aplankė Šiaulių Ūkio Parodą.

kosvaidžiu ir šautuvų. Mes atsišaudydami atsitraukėme vėl į Bubių kaimą.

Čia mūsų vadas gavo iš bataliono vado įsakymą, kad užėmus Mikališkių kaimą, pastatyti kaime užtvorą, o su kitais žmonėmis aštuntai kuopai padėti užimti dar kažkokį kaimą. Bet šis įsakymas jau buvo pavėlavęs, nes lenkų mes neišvarėm iš jų užimtų pozicijų už Mikališkių kaimo, o atvirkščiai — patys atsitraukėm, nes lenkai atmušė 8-tą kuopą ir mus pradėjo apšaudyti išilgai mūsų grandinės, todėl, kad nepakliūti į jų nagus, mes ir atsitraukėm į Bubių, o 8-ta kuopa irgi jau traukė. Lenkai pradėjo šaudyti šrapnelėmis.

Mes truputį pastovėję Bubių kaime ir šrapnelių ir šautuvų ugnies lydimi be jokių pasekmių grįžome į Antakalčių kaimą. Iš Antakalčių kaimo pavakari vėl atėjo į savo apkasus. Šiuose apkasuose mes išbuvom aštuonias dienas. Vieną naktį iš dešinės pusės mūsų apkasus išilgai apšvietė priešo prožektorius. Mes, kurie buvom stati kaime, tuojaus pritūpėm, bet švietė viso gal pora miunčių ir vėl pasidarė nepermatoma tamsa, rodėsi kad dar tamsiau, negu buvo.

Paskutinį vakarą, prieš pat pradėdant temti, lenkai pradėjo mus apšaudyti iš artilerijos. Bet dauguma jų šovinių nesprogdavo, o kurie ir sprogdavo, tai vis daugiausia užpakalyj mūsų apkasų dirvose.

Sutemus aš išsiunčiau iš savo skyriaus patrulius ir maniau truputį atsigulti prieš ugnį savo būdoje, bet štai ateina kareivis su įsakymu, kad visas būrys eity į Antakalčių kaimą. Atėjus pirmam skyriui ir susirinkus visiems sargybiniam ir patruliams mes leidomės per apertas dirvas tiesiog ant Antakalčių kaimo. Antakalčių kaime susirinkom visa kuopa. Aš supratau, kad bus ar atsitraukimas, arėjimas pirmyn! Iš Antakalčių kaimo mes ištraukėm į Dūkštus, kur buvo pulko štabas, tai reiškė, kad mes traukėmės. Atėjo tada ir tikrasai mūsų kuopos vadas kapitonas Villeris, taigi mūsų kuopoj dabar buvo jau trys karininkai. Netoli Antakalčių kaimo buvo miškas, per kurį perėję mes atsigrįžę pamatėm ant dangaus šviesą. Tai degė mūsų paliktos šiaudinės būdos, kurios užėjusių lenkų jau buvo padegtos. Kelyje mes sužinojome, kad einame ant Musninkų miestelio.

Ėjome per visą naktį, tik kartais sustodami pailsėti. Kur tik sustodavom, tuojaus guldavom ant žemės.

Vėliau Švietimo Komisijos rūpesniu bei išlaidomis buvo rodomos kareiviams venerinių ligų filmos. Kino „Spindulio“ administracija, susitarus su Šviet. Komisija, leido kareivius už pusę kainos žiūrėti įdomesnių kino veikalų.

Gaila, kad Švietimo Komisija nesurengė nei vienos paskaitos kareiviams. Tai labiausiai dėl stokos būtų Šiauliuose. Dėl tos priežasties neįrengtas ir kareivių klubas.

Sausio 20 dieną Šviet. Kom. surengė viešą vakarą — spektaklį. Buvo statoma L. Geros 3 veiksmų tragedija „Kerštas“. Veikalas buvo pastatytas neblogai. Ypač gerą įspūdį darė kostiumai. Pats lošimas buvo atliktas vidutiniai. Publika buvo labai įvairi ir jos elgesys darė blogą ir sunkų įspūdį. Ypač galerija savotiškai suprato veikala, kuomet scenoje vystosi svarbiausieji tragedijos momentai — galerija sukelia juoką. Gerą įspūdį padarė kupletistas, padainavęs keletą kupletų. Šį kartą publikos buvo daug ir Švietimo Komisija gavo gryno pelno virš 300 lit.

Kapitonas K.

Karo Mokslo Draugijos Skyrius III Apygardoje.

1924 m. sausio 31 d. III Apygardos štabe įvyko skaitlingas šios Apygardos K. M. D-jos suvažiavimas.

Suvažiavimas, išklauses atidengusiojo jį maj. Varkoio pranešimo, priėjo prie dienotvarkės svarstymo. Tarta kurti Draugijos ratelius, kiekvienoje įguloje po vieną. Tuo būdu šioje Apygardoje turės susidaryti 4 rateliai. Rateliai savo keliu organizuos ir bendrai apims sekcijų darbus. Iš pranešimų paaiškėjo, kad III Apygardoje dabar susirašiusių į K. M. D-ją yra 79 asmenys, kurie išreiškė norą dirbti įvairiose sekcijose. Išrinkta Apygardos Karo Mokslo Draugijos Skyriaus Valdyba, kuri šiaip tarp savęs pasiskirstė pareigas: pirmininkas maj. Variakojis, padėjėjas pulk. leit. Paškovičius, sekretorius leit. Naunčikas, nariai pulk. leit. Urbonas ir maj. Tarasenko, kandidatai maj. Vitkauskas ir kap. Plechavičius.

Plačiau apie suvažiavimo turinį ir Skyriaus darbus bus pranešta kitame „Kario“ numery.

Ltn. Naunčikas.

mės ir daugumas tuojaus knarkdavo. Kelyje prie mus prisidėjo dar kelios kuopos ir dešimta baterija. Galų gale, vos vilkdami kojas, mes atėjom į Musninkus. Musninkuos mus sustabdė gatvė. Tuoj visi iš nuovargio ir daugiau, kaip savaite nemiegoję, suvirto gatvės pakraščiuose, laukdami, kada duos butą ar bent kokią vietą, kur bus galima nusnausti.

Kitos kuopos liko Musninkuose, o mūsų kuopa gavo žygiuoti toliau. Praėję kokius tris kilometrus mes sustojome Taučiulių kaime. Šiame kaime apsistojo kuopos vadas su trečiu būriu, o mes, pirmas būrys, su vyr. leiten. Žukausku nužygiavom į Užuzėlių kaimą, o antras būrys į kairę, į kitą kaimą, su kitu kulkosvaidžių kuopos karininku. Iki Užuzėlių kaimo buvo koks kilom. ir, mums atėjus į jį, jau pradėjo aušti. Taigi mes per visą naktį išbuvom ant kojų kelionėje. Atėjus į Užuzėlius, mūsų vadas tuoj mus paskirstė į vietas. Pirmą skyrių į vieną kaimo galą, manė gi su antru skyrių į kitą galą, o trečią pastatė per vidurį kaimo, kur apsistojo vadas su būrininku. Aš su savo skyrium atėjau į man paskirtą kaimo galą. Tuoj pa-
stačiau kaimo gale sargybinį; nuo kaimo buvo už kokio pusės ar daugiau kilom. miškas. Kiek palau-

Sportas.

VIII Pasaulinės Olimpiados atidengimas Chamonix.

Pasaulinės Olimpiados Žiemos sporto pradžia įvyko Chamonix dalyvaujant 20 tautoms,

Suomija ir Amerika pirmosios ledo rungtyne. Rungtynės įvyko prie 15° šalčio ir gero ledo. Pirmos rungtynės buvo labai karštos. Rungtynių rezultatai sekanti: 500 mtr. bėgimo — I Jewtraw (Amerika)—44.0 sek. II Olsen (Norvegija)—44.2 sek. III Thunberg (Suomija)—44.8 sek. IV Larsen (Norveg.)—44,9; V) Wallenius (Suomija)—45 sek.

Pirmos rungtynės davė visai netikėtų rezultatų. Suomiai stengėsi priduoti ūpo savo Thunbergui, Norvegai savo Larsenui, bet jų energija atsisakė jiems tarnauti ir jie neišlaikė; tokiu būdu amerikoniai atėjo pirmieji. Šiaurės žmonės pasirodo, permažai turi galios įtempti nervus trumpoms distancijoms, amerikoniai gi šiuo atveju yra labai išvermingi. Laimėtojas Chas Jewtraw 23 metų amžiaus Niujorko studentas. Pasaulinis rekordas paliko nepajudintas; jis stovi jau 10 metų—43,4; jį pastatė norvegas Oskar Mathisen. Davose.

Toliau sekė bėgimai:

1.500 mtr. 1 Thunberg (Suomija) 2:20,8; 2 Larsen (Norveg.) 2:22; 3 Moore (Amerika) 2:25,6; 4 Skuttnabb (Suomija) 2:26,6; 5 Ström (Norveg.) 2:29.

5000 mtr. 1 Thunberg (Suomija) 8:39; 2 Skuttnabb (Suomija) 8:48; 3 Larsen (Norvegija) 8:50,2; 4 Moen (Norvegija) 8:52; 5 Ström (Norvegija) 8:54,6. Pasaulinis rekordas vis tik pasiliko Mathiseno pastatytasai (8:36,6)

Norvegai šių distancijų pralaimėjimu labai nusiminę, nes jie savo begėjais Ström ir Moen buvo pasitikėję paimti pirmas vietas.

10.000 mtr. I. Skuttnabb (Suomija) — 18:04,8; II. Thunberg (Suomija)—18:07,8; III. Larsen (Norveg.) — 18:12,2; IV. Paulsen (Norveg.) — 18:12,2; V. Ström (Norveg.)—18:18,6. Ir čia norvegai atsiliko.

Mes matome, kad suomiai ilgoose distancijose gerai išlaiko, ir reik tikėtis, kad ilgai dar jie neužleis pirmų vietų.

Paskirstymas punktais:

1. Thunbergas (Suomija)	5 1/2 punktu
2. Larsen (Norvegija)	9 1/2 „
3. Skuttnabb (Suomija)	11 „

kus atėjo vado įsakymas, kad pasiųčiau du kareivius į Kaiminų ir Sketerų kaimus sužinoti, ar ten jau yra devinta mūsų pulko kuopa. Kareiviai grįžo neradę ten kuopos. Už poros valandų vėlėjo; tada ten kuopa jau buvo.

Mes čia išstovėjome kelias dienas. Vieną kartą lenkai užpuolė Sketerų kaimą. Beveik per visą dieną ten smarkiai šaudėsi iš šautuvų ir kulkosvaidžių, o mes buvome atsargoje. Ant vakaro šaudymas nutilo ir mes ramiai, išskiriant sargybinių, sugulom miegoti. Apie trečią val. nakties mus prikėlė ir liepė prisirengti. Visam būriui susirinkus į vieną vietą, iškeliavom į Sketerus. Sketerai buvo už kokių trijų kilom. Atėjau į Sketerus radom devintos kuopos maždaug skyrių kareivių ir vieną kulkosvaidį. Vakar dieną juos lenkai ką tik neišvarė iš kaimo, bet juos sulaukė kulkosvaidininkai.

(Bus daugiau.)

4. Ström (Norvegija)	17	punktų
5. Moen (Norvegija)	17	"
6. Quaglia (Francija)	25	"

Paskirstymas punkt. slg valstybių:

1. Suomija	62 1/2	punktų
2. Norvegija	50 1/2	"
3. Amerika	11	"

Iš taškų skaičiaus mes matome, kad Norvegija yra savo pirmajai vietai nustojusi.

Kas girdėti

Lietuvoje.

— Lietuvos geležinkelių visų traukinių rida per 1923 m. pirmuosius 11 mėn. siekė 1.787.121 kilom. Per tokį pat 1922 m. laiką siekė 1.401.570 klm.

— Miškų departamentas susirūpinęs šiais metais Lietuvos smiltynus apželdinti mišku, ypač Nemuno krantais ir, kad tokiu būdu juos apsaugojus nuo ardimosi.

— Klaipėdos uosto judėjimas tonažo atžvilgiu 1923 m. tapo didesnis negu prieš didįjį karą. 1923 m. į Klaipėdos uostą atplaukė 652 laivai 211.523 reg. netto (prekė be įrišimo, be apkalimo) tonomis, o išplaukė 667 laivai su 214.046 reg. netto tonomis.

— Linų apdirbimas. Šiais metais manoma įsteigti Lietuvoje 3—4 linų apdirbimo punktus ir tiek pat daržovių ir vaisių džiovavimo punktų.

— Žemės ūkio Ministerija nusistačiusi atidaryti apie 60 žemesniųjų žemės ūkio mokyklų. Dabar kaimuose ruošama daug žemės ūkio kursų ir kuomet paaiškės, kiek tie kursai turi klausytojų, tuomet jie virs nuolatinėmis žemės ūkio mokyklomis.

— Ministerių Pirmininkas P. Galvanauskas savo pareiškime Klaipėdos valdžiai dėl sušukimo Klaipėdos Krašto Seimelio tarp ko kito yra pareiškęs, kad tenka palaukti su rinkimais į Klaipėdos Krašto Seimelį ligi bus galutinai išdirbtas Klaipėdos Krašto Statutas ir pasirašyta atitinkama konvencija su svarbiausiomis Alijantų valstybėmis. Jeigu tačiau ir šiais metais Tautų Sąjungos Tarybos tarpininkavimas ir derybos su Alijantų Ambasadorių Konferencija nepriestų prie kalbamųjų aktų pasirašymo, Respublikos Vyriausybės nusistatymu rinkimai į Klaipėdos Krašto Seimelį vis tik turėtų įvykti dar šiais metais.

Lietuva ir užsieniai.

Lietuvos su Vokiečių vyriausybės susitarė dėl atnaujinimo geležinkelio judėjimo tarp Klaipėdos ir Tilžės ir kilusieji dėl susisiekiimo nutraukimo ginčai skaitomi užbaigti.

— Klaipėdos klausimu. Vasario 1 d. Balutis ir Sidzikauskas išvyko į Ženevą svarstyti Klaipėdos klausimą drauge su Tautų Sąjungos Tarybos sudaryta Klaipėdos komisija.

Užsieniuose.

— Lenkų biudžetas, sulig žinių iš Varšuvos sausio mėn. turi 50.000.000 aukso frankų deficito.

— Reino krašto santarvės komisija išleidusi įsakymą, kuriuo draudžiama prancūzų arba belgų frankais mokėti mokesnius. Irgi draudžiama prancūzų arba belgų banknotus gabenti iš okupuotos ir neokupuotos Vokietijos. Sugavus pinigai bus konfiskuojami.

— Lenkų fašistai. Tardant suimtus fašistus pasirodė, kad jų organizacijoje aktingai dalyvavo tarp kitų žymesniųjų ir generalio štabo viršininkas gen. S. Halleris, „Rzeczpospolitos“ redaktorius Stronskis ir kt.

— Trockį persekioja. Radio praneša, kad Sovietų vyriausybė žadanti Trockį arba suimti, o jei

ne, tai priversti jį apsigyventi „čekos“ priežiūroje kuriam nors Rusijos miestelyje.

— Latvijoje susidarė naujas ministerių kabinetas. Ministerių pirmininku paskirtas V. Zamuelis. Latvių valstybės biudžetas 1924-25 metams suvestas be deficito, bet už tai teko atsisakyti nuo daug būtinų reikalų.

— Anglų Ministerių Pirmininkas Macdonaldas žadęs pasiūlyti sušaukti Europos konferenciją, kuri turėtų nagrinėti reparacijų ir tarptautinių skolų reikalą, o be to dar valstybių prekybinius santykius.

— Pasaulio laivų statyba 1923 m. Anglija pastačiusi 645.651 toną, veik 40% visos pasaulio laivų statybos; Vokietija 358.273 ton., Jung. Valstybės 172.817 ton., Prancūzija 96.644 t., Japonija 72.475 t., Italija 66.523 t., Olandija 65.632 t. ir tt. Palyginus 1922 m. laivų statyba, 1923 m. statyba sumažėjusi 824.000 ton. Daugiausia buvo pastatyta 1919 m. Tuomet buvo į jūrą išleista 7.145.000 tonų.

— XI Visos Rusijos Sovietų suvažiavimas pasibaigė sausio 29 d. Jis išrinko naują visos Rusijos Centralinį Vykdomąjį Komitetą iš 303 atstovų. Senajame komitete tebuvo tik 270. Bepartyvių išrinkta 50, iš kurių 40 valstiečių ir 10 darbininkų.

— Lenkai sapnuoja. Varšuvos spauda paskelbusi, kad Kauno operoje sprogs bomba ir sužeidusi daug aukštųjų valdininkų. Kuomet kauniečiai ramiai žiūri operos, varšuviečiai sapnuoja apie įvairias bombas, kurios juos nemažai įgąsdinusios dažniais sprogimais Varšuvos redakcijose ir kitose įstaigose.

— Buvusio Latvių Ministerio Teismas. Sausio 24 d. Latvijos teisme prasidėjusi byla buvusio Latvių susisiekiimo ir darbo ministerio inž. Hermanovskio. Jis kaltinamas dėl neveiklumo, kurio dėka valstybė turėjusi 450.000 dolerių nuostolių. Vienoj latvių visuomenės dalyje reikalaujama, kad būtų patrauktas atsakomybėn visas pirmasis ministerių kabinetas, nes tik tuomet galėsią išaiškinti padarytus valstybei milžiniskus nuostolius.

— Britų vyriausybė pripažino Sovietų Rusiją de jure. Dėl pripažinimo kalbama, kad Macdonaldas gavęs iš Sovietų vyriausybės laidą, kad prieš britus propaganda bus visiškai sustabdyta. Britų atstovas Maskvai turės pilną ambasadoriaus rangą.

Prancūzų socialistų kongresas Marselyje telegrafavęs į Maskvą pranešdamas, jeigu Sovietai paleisią iš kalėjimų socialrevoliucionierius, Prancūzų socialistai darysią pastangų, kad Prancūzų vyriausybė pripažintų Sovietus de jure.

— Japonijoje kilę rimtų politinių neramumų. Pasikesinimas išsprogdinti traukinį, kuriame važiuo 25 opozicijos nariai gyventojus sujudo. Mobilizuota visa atsargos policija. Sausio 31 d. paleistas Japonų parlamentas.

— Pragoje (Čekoslovakijoje) žadęs neužilg apsilankyti Prancūzijos prezidentas Millerand.

Latvijoje įsteigta civilių trijų žvaigždžių ordenų taryba, kuri išdirbo projektą ir pateikė Seimui svarstyti. Ordeno projekto statutas turi 21 paragrafą. Tais ordenais bus apdovanojami tie asmenys, kurie pasižymėjo Latvių nepriklausomybės kūrime. Trijų žvaigždžių ordenai su devizu „Per aspera ad astra“ įvedami atminti Latvių valstybės paskelbimą 1918 m. lapkričio mėn. 18 d. Jie turės 5 skyrius ir bus nešiojami pagal karių Latplėšio ordeno.

Rinkimus į Egipto parlamentą laimėjo egiptiečiai tautininkai, reikalaujant pilnos Egipto nepriklausomybės. Dabar Egiptas yra Anglų globoj.

Spaudiniai atsiųstieji Redakcijai.

Sandara Nr. 2. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Laikraštis. 327 E St. So Boston, Mass. **Dešimties Metų Sukaktuvių Numeris.** Šiame numeryje plačiai paminėti „Sandaros“ darbai ir tarp kitko kiek sandariečiai prisidėjo prie Amerikos lietuvių kultūros kėlimo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės kūrimo. Numeris apščiiai iliustruotas bendradarbių bei dvasios draugų portretais, kurių telpa net 55.

Sportas 4-5 Nr. Paduoda gana daug sporto chronikos.

Літопис політики, письменства і мистецтва. Тижевий огляд під редакцією С. Томашівської. 1924 Nr. 2 „Українське Слово“ Berlin — Schöneberg, Hauptstrasse.

Savo bendru turiniu primena mūsų „Vairą“. Turinys įvairus ir gėn įdomus. Yra straipsnių ne tik iš Ukrainos bei ukrainiečių gyvenimo. Duoda iliustruotą priedą.

Jovaras. Parinktosios eilės. Jubiliejinis leidinys, J. Murkos redaguotas. „Kultūros“ B-vės leidinys. Šiauriniai. „Varpo“ spaustuvė Kaune. 48 pusl.

Jovaras tai tikras liaudies poetas. Prieš karą jis ypač buvo žinomas mūsų jaunimo ir jojo dainuojamas. Jo eilės atsižymi labai lengva kalba, kiekvienam suprantamos, dainuojama apie paprasčiausius mūsų gyvenimo reiškinius. Ne viena jo dainelių yra pasklidusi liaudyje ir josios dainuojama. Kai kurios Jovaro dainos ypač atsižymi savo jautrumu bei gražumu. Šis jo rinkinėlis būtinai turėtų būti kiekvienoje kareivių bibliotekėlėje; skaitantiems kareiviams suteiktų maža gražios pramogėlės bei dvasios atsilsio.

Įdomu, kad p. redaktorius J. Murka, savo įvados žodį, kuris telpa vos dviejuose puslapiuose, sugebėjo taip parašyti, kad bent dviejuose vietose žmogus nežina, ką vieni ar kiti jo žodžiai reiškia, prie ko atsineša. Be to rinkiniuose paprastai geresnieji veikalai dedami knygos priešakyje, o silpnesnieji toliau, čia gi padaryta beveik atbulai, nes geriausiosios eilės „iš gamtos“ padėtos gale. Kaž kodėl nėra įdėto turinio.

„Švyturio“ Bendrovės knygų katalogas Nr. 2, 1923 m. Kaunas, Laisvės Aleja 64 Nr. 74 pusl.

Kataloge paminėta 1116 knygų; visos jos suskirstytos sulig savo turiniu į skyrius. Papildant bibliotekas šis katalogas gali būti labai naudingas. „Švyturys“ duoda jį dovanai. Galima gauti „Kario“ Redakcijoj.

Ferdinandas Touhy anglų slaptosios žvalgybos kapitonas. **Špionažo paslaptys** Didžiojo karo metu 1914-18 m. Išvertė kapitonas J. Tomkus. Kaina 4 litai. Žaibo Bendrovės leidinys. Kaunas 1924 m. 159 pusl.

Pats autorius daug darbavosi karo metu anglų žvalgyboje, pabuvojo įvairiuose kraštuose ir surinko labai daug žvalgybos nuotikių žinių. Dėugybė tų žinių labai įdomios, net sensacinės, priminančios garsius Nat Pinkertono raštus, todėl knyga skaitoma dideliu susidomėjimu. Tačiau autorius ne sensacijai šią knygą parašė, bet kad parodyti tas žmogaus dvasios bei proto imtynes, kurias šnipams ir kontr. žvalgams reik pakelti, kad savo tikslo pasiekti; kad parodyti bent dalinai, kokių gudrybių griebiamasi, kokių sistemų prisilaikoma, kad išgavus priešo karo paslaptis, kad savasias nuo priešo apsaugojus; pavyzdžiais autorius parodo, kad kartais neatsargiai ištartas ar parašytas žodis apsaugo ar pražudo tūkstančių žmonių gyvasčių, saardo didžiausius priešo planus, išitissas armijas verčia kitais keliais eiti negu buvo sumanyta ir t. t. Knygoje surinkta begalė įvairių įvairiausių pavyzdžių iš įvairių pasviečių bei armijų. Tie pavyzdžiai ne vieną karį, kuris šią knygutę paskaitys, pamokins, kaip savo kariuomenę nuo priešų šnipų saugoti, parodys kokių

gudrybių šnipai griebiasi ir t. t. Ši knygutė mūsų kariams ypač gi karininkams būtinai skaitytina, kad kariai bent bendrais ruožais nusimanytų apie tą taip tvirtą kovos ginklą, kaip šnipavimas, kontr. žvalgyba, propaganda, klaidingu žinių skleidimas prieš pusę ir t. t., nes „špionažas tai rūdis, kuri suhaikina plieno ginklus, tai mikrobai, pakandąs tvirtovių granitą“, kaip vertėjo įžangoje sakoma.

Vertimo kalba apskritai labai silpna, ypač gi pradžioje. Matyti vertėjas labai dažnai vertė iš originalo tiesiog žodis į žodį, nors šiaip vertėjas lietuvių kalbą gerai moka, nes lžanga parašyta gana tai-kyklinga kalba. Nežinia kokiam reikalui vertėjas išnašose paaiškino kai kuriuos žodžius. Juk net jo paties lžangoje yra daug tokių žodžių, kurių mažai prasilavinusieji nesupras, tačiau jie nepaaiškinti.

Kariai šią taip naudingą knygą gali gauti per Karo Mokslo Skyrių papiginta kaina, būtent tik už 3 lt.

Majoras Ruseckas.

Redakcijos atsakymai.

B. Z. Tamstos fotografiją gavome. Ačiū! Jei galėsite, sunaudosite.

Rokiškio Centraliniam Knygynui. 1923 m. „Kario“ 3 Nr. nebeturime.

Br. Stasaičiui. Sporto reikalais kreipkis į Lietuvos Sporto Lygą, Kaune. Ten gausi reikiamų nurodymų. J. Bujevičiui. Žiūr š. m. „Kario“ 1 Nr. 3 ats.

Bėgūnėliui. Paleis, kuomet baigsi 3 metų tarnybą, užskaičius savanoriu išfarnautą laiką.

Žirneliui. Žiūr 1923 m. „Kario“ 49 Nr. 203 ats. Geriau baikit 3 metų tarnybą, nes jei neištarnavę minimo laiko būsite paleistas, tai šaukiant Jūsų gimimo metus, būsite paimtas nustatytam laikui datarnauti.

Stonkui. Neišstarnavus reikiamo laiko, žinoma, gautus valdiškus rūbus teks gražinti. Ar priimtų Jus viršpusk. kitokioje tarnyboje, priklauso nuo tos dalies etatų. Savanorių nepriimama. Kai kurios Tamstos klausimuose minimos dalys likviduojamos, taigi josna negalėsi pastoti.

M. Mikelėnui. Žiūr. 1923 m. Įs. Kar. 130 Nr. 6 š.

J. Kivyliui. I „Trimitui“ gaudžiant atidavėme „Trimitui“, geriau jis ten tiktų. II Kataloge nurodytus leidinius be Nr. Nr. 86, 98 ir 118 galima dar gauti III. Jai-gu tėvas žemę užrašė abiem, vargu gausite daugiau. IV. Nesuprantame, ar Tamstos eilės dabartiniu laiku rašytos, ar užsilikusios nuo minimų laikų. Parašykite. Šaulių fotografijos tiktų šaulių laikraščiui. V. Monologas geriau tiktų ne karių laikraščiui. VI. Kalendorių pasiūsite.

Gdyt. Tallat-Kelpšai. Raštelį spausdinsime. Tokie raštai „Kariui“ labai pageidaujami, bet dabar, „Kari“ sumažinus, ypač vargas su vieta „Kary“.

Į Policijos mokyklą.

Balandžio m. 1 d. prasideda priėmimas kandidatų į antrąją Viešosios Policijos Žemėniosios Mokyklos laidą. Mokyklon priimami vyrai atlikę karinę prievolę, ne vyresni 32 metų, baigę pradinę mokyklą arba gerai moką skaityti ir rašyti, ūgiu ne žemesnė 170 c m., sveiki ir tvirto kūno sudėjimo. Mokiniai mokykloje gauna pilną išlaikymą ir algą. Prašymus, apmokėtus žyminiu mokesniu, siųsti mokyklos viršininko vardu Rokiškini. Prie prašymų pridėti: 1) ištikimybės liūdymą iš savo apskrities viršininko, ir 2) tarnavusiems kariuomenėje—karinės vyresnybės atestaciją, netarnavusiems kariuomenėje—gimimo metrikus. Padavusieji prašymus privalo atvykti Rokiškini balandžio 1 d., turėdami su savimi pasus arba asmens liūdymus.

Mokyklos Viršininkas.